



# Universell utforming og tilgjengelighet

Forfatter: Holthe H.

Myndighetene gjennomfører i dag et omfattende arbeid sammen med helsesektoren for å utvikle og implementere nettbaserte helsetjenester. Samtidig blir befolkningen eldre, og andelen funksjonshemmede overstiger allerede 15 prosent.

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven sier at elektroniske pasienttjenester i sin helhet skal være universelt utformet fra og med 2021.

## Allmenn tilgjengelighet

Universell utforming innebærer at produkter, tjenester og omgivelser utformes på en måte som gjør at de kan brukes av alle, i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpassing for mennesker med funksjonshemninger.

Formålet med universell utforming er å legge til rette for likeverdig samfunnsdeltagelse og økt effektivitet gjennom standardiserte løsninger som kan brukes uavhengig av funksjonsnivå.

## To perspektiver

Diskusjonen i det norske teknologimiljøet om universell utforming av nettbaserte tjenester handler primært om to forhold:

1. Å nå så mange som mulig (for eksempel å oversette norsk materiale til samisk).
2. At tekniske spesifikasjoner skal sikre plattformuavhengighet i tilgangen til tjenestene, styring av grensesnitt ved hjelp av tastatur i tillegg til mus/joystick, og om utforming av informasjon i ikke-proprietære formater.

Nasjonalt senter for e-helseforskning prioriterer det tekniske perspektivet i sitt arbeid med e-helse-tjenester.

## Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven

Denne loven ble vedtatt 20. juni 2008, og trådte i kraft 1. januar 2009.

Forskriftene til lovens § 11 har virkning fra juni 2014. Forskriftene fastsetter at Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.0) skal følges for å imøtekomme diskriminerings- og tilgjengelighetslovens intensjoner, avgrenset til nettsteder og visse automater. Helsetjenesten kommuniserer med e-post til brukerne, og forskriftene kunne med fordel også omfatte e-post utveksling.

## WCAG 2.0

Forskriftene til diskriminerings- og tilgjengelighetsloven § 11 tar utgangspunkt i WCAG 2.0 nivå A og AA. Generelt er denne standarden innrettet mot elektroniske tjenesters grensesnitt. Det kan derfor være hensiktsmessig å presisere at også den informasjonen (de filene) som grensesnittet administrerer, skal være universelt utformet.

## For mer informasjon, kontakt:

Halgeir Holthe, Sosiolog

957 29 763

halgeir.holthe@ehealthresearch.no

